

'Ortak değerlerden ortak geleceğe'

Sivil Dayanışma Platformu (SDP) çatısı altında faaliyet gösteren Sivil Diplomasi Merkezi'nin düzenlediği ve Pendik Belediyesi'nin ev sahipliği yaptığı toplantıya Rusya'dan Çin'e, Malezya'dan Pakistan'a, İngiltere'den Mısır'a, Fas'tan, Sudan'a kadar otuzu aşkın ülkeden akademisyen, gazeteci, sivil toplum temsilcisi, araştırmacı, yazar, düşünür ve kanaat önderlerinden oluşan katılımcılar iştirak etti.

10 Aralık 2013 Salı - 12:17

Pendik Belediyesi ev sahipliğinde Sivil Dayanışma Platformu işbirliği ile düzenlenen ve 60'ı yabancı 80 konuşmacının katıldığı sempozyumda " Küresel Siyaset Bunalımı ve Ortadoğu'nun Geleceği" tartışıldı.

Pendik Crowne Plaza Hotel'te gerçekleştirilen ve iki gün süren sempozyumun açılış oturumunda ev sahipleri Pendik Belediye Başkanı Dr. Kenan Şahin, İstanbul Müzakereleri Başkanı Ömer Faruk Korkmaz ve Sivil Dayanışma Platformu Başkanı Ayhan Oğan'ın yanı sıra Çevre Şehircilik Komisyonu Başkanı ve Ak Parti İstanbul Milletvekili Erol Kaya, TBMM İdari Amiri ve Ak Parti Çorum Milletvekili Salim Uslu, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı (TGTV) Başkanı Avukat Hamza Akbulut, Anadolu Platformu Başkan Yardımcısı Hüseyin Özhasar, Sudan Halk Komitesi üyesi Ali Al Hac, Irak Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü Dr. Visal Azzavi, Fas'tan Dr. Tacettin el-Hüseyini, Yazar ve Aktivist Norman Finkelstein ve Pakistan'dan Dr. İcaz Geylani açılış ve selamla konuşmaları yaptılar.

"Siyaseti artık sokağın dili belirliyor"

Açılış konuşmasında söz alan Pendik Belediye Başkanı Dr. Kenan Şahin, bulunulan coğrafyanın sorunlarının birinci elden konuşulacağı bu toplantıya katılanları ağırlamaktan memnuniyet duyduklarını dile getirdi. Sokağın dilinin siyasette belirleyici hale geldiğini belirten Başkan Şahin, "Sokağın dili artık çok önemli. Sokak kucaklaşma dili kullanıyorsa orada barış vardır. Bilgi toplumu olamayan toplumlarda sokak, çatışma dilini kullanıyor. Kültür ve eğitim dinamizmini çalıştırarak barış toplumu meydana getirmeliyiz." dedi.

"Buradan İslam dünyasına sesleneceğiz"

İstanbul Müzakereleri Başkanı Ömer Faruk Korkmaz, İstanbul'un diyalogun kenti olduğunu ifade ederek ilk önce Müslümanların kendi aralarında diyalog kurmaları gerektiğine dikkat çekti. Korkmaz, bu sempozyumdan tüm İslam dünyasına sesleneceklerini dile getirdi. Sivil Dayanışma Platformu Başkanı Ayhan Oğan ise sorunlara çözüm noktasında bu toplantıdan çok değerli fikirlerin ortaya çıkacağını ümit ettiğini dile getirdi. Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı (TGTV) Başkanı Avukat Hamza Akbulut, dünyanın çeşitli ülkelerinden çok sayıda değerli insanın bir araya gelmiş olmasının, yapılan çalışmaların son derece güzel bir neticesi olduğunu söyledi.

"Yakınmak yerine yeni politikalar üretilmeli"

TBMM İdari Amiri ve Ak Parti Çorum Milletvekili Salim Uslu, bu buluşmanın Ortadoğu ve İslam coğrafyasında yaşayanların birinci ağızından öğrenilmesini, küresel siyasetin açmazlarının doğru okunmasını, bilgi ve deneyimlerin paylaşılmasını sağlayacağını dile getirerek, bakınmak ve yakınmak yerine cesaret ve erdemle yeni politikalar üretmeliyiz" dedi. Çevre Şehircilik Komisyonu Başkanı ve Ak Parti İstanbul Milletvekili Erol Kaya ise her yıl enerji tüketiminin yüzde 5 arttığını ve enerji kaynaklarının yüzde 86'sının Ortadoğu'da bulunduğu dikkat çekerek, bölgenin çok hassas bir yer olduğunu belirtti. 57 İslam ülkesinin milli geliri toplamının Almanya'nın milli gelirinden daha düşük olduğunu vurgulayan Kaya, iki gün boyunca sürecektir buluşmada insanlığın ortak sorunlarının tartışılacağını ifade etti. Pakistan Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü Dr. İcaz Şafi Geylani, "İstanbul, Ortadoğu'da neler olduğunu anlatıyor ve bizi kucaklıyor" derken, Fas Medeniyetler Arası Diyalog Kurumu Başkanı ve Uluslararası hukukçu Taceddin Hüseyini ise "Yeni dünya düzeninde bölme akımlarına karşı sivil diyalog önem kazandı" dedi. "Küresel ve Bölgesel Siyasi Gelişmeler Çerçevesinde Ortadoğu'da Neler Oluyor" başlıklı birinci oturumunda konuşan Sudan Halk Komitesi üyesi Ali El Hag, Türkiye'nin, bölgede üstlendiği role dikkati çekerek, "Türkiye'nin rolü çok önemli. Gelişmelerin içinde yer almak Türkiye'nin kaderi oldu" ifadesini kullandı. Dr. İcaz Geylani, Batılı demokrasi anlayışının çok büyük hayal kırıklığına uğradığını ve Batı'nın ikili oynamak suretiyle demokrasi algısını zedelediğini ifade etti.

32 ülkeden temsilciler katılıyor

Sempozyuma Türkiye'nin yanı sıra, ABD, Afganistan, Almanya, Bosna, Çin, Fas, Filipinler, Güney Afrika, Irak, Ürdün, İngiltere, Katar, Kuveyt, Lübnan, Malezya, Mısır, Pakistan, Rusya, Somali, Tunus, Yemen, Dubai, Makedonya, İsviçre, Suriye, Doğu Türkistan, İran, Cezayir, Sudan, Suudi Arabistan, Tacikistan'dan yaklaşık 80 kişinin konuşmacı olarak katılıyor. Konuşmacıların arasında Kuveyt Eski Adalet Bakanı Jamal Shehab, Yemen Cumhurbaşkanı Danışmanı Dr. Faris Es-Saggaf, Fas Adalet ve Kalkınma Partisi Dış İlişkiler Koordinatörü Driss Bouanou, Yemen Milletvekili Şeyh ve Alim Arif Sabri, Mısır Ayn Şems Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Muhammed Affan, Tunus Nahda Partisi Üyesi Seyyed Ferjani, Lübnan Vakf Alsharq Üniversitesi Genel Sekreteri Dr. Tewfic Al Aoji de yer alıyor. 7 Aralık Cumartesi günü gerçekleştirilen ilk oturumda "Küresel ve Bölgesel Siyasi Gelişmeler Çerçevesinde Ortadoğu'nun Genel Durumu" ele alınırken, 2. Oturumda ise "Küresel ve bölgesel aktörlerin Olaylar Üzerindeki Etkileri" tartışıldı.

8 Aralık Pazar günü ise 3. Oturumda Mısır, Suriye, Filistin, Irak, 4. Oturumda ise Libya, Tunus ve Yemen'deki gelişmeler değerlendirildi. Öğleden sonraki son oturumda ise "Bölge İstikrarı için Atılması Gereken Adımlar" konuşuldu.

Müzakerelerin sonunda açıklanan sonuç bildirgesi şu şekildedir:

KÜRESEL SİYASET BUNALIMI VE ORTADOĞU'NUN GELECEĞİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Birinci ve İkinci Dünya savaşları sonrasında kurulan uluslararası sistem, artık uluslararası toplumu taşıyamıyor. Toplamların taleplerinin karşılanabilmesi için uluslararası sistemin, günümüz şartlarına göre ve yeni ihtiyaçları da kuşatacak tarzda yeniden yapılandırılması gerekiyor.

Küreselleşen dünya ile beraber, bütün ekonomik, siyasal ve toplumsal düzenler köklü bir biçimde dönüşüme uğruyorlar. Yeni bir çağa geçiyoruz. Yeni coğrafya, yeni teknoloji, yeni siyaset, yeni ekonomi, yeni toplum arayışları söz konusu, her alanda yeni tanımlamalara ihtiyaç duyuluyor, her coğrafyadan yeni sesler ve beklentiler yükseliyor.

Bölgemizde ve dünyada yaşananlar aslında bu talepler ve beklentiler ekseninde oluşan yeni anlayışla, geçmişini savunan statükocu anlayış arasındaki kavga.

Etnisite ve inanç değerleri üzerinden kurgulanan kutuplaşmalarla, inanç ve kültür kodlarından uzaklaşmış yönetim anlayışlarıyla, tekçi, vesayetçi, pozitivist, materyalist yönelimlerle bir yere varılmadığı ve varılamayacağı anlaşmıştır.

İslam dünyası, bu dipten gelen dalgaları iyi okumalı ve bu talepler doğrultusunda yeni bir siyasal yapıya yönelmelidir.

21. Yüzyılda sivilleşme öne çıkacak, aşağıdan yukarıya doğru bir değişim yaşanacak ve gelişmeler bizi toplumsal dinamiklerin siyasal

süreçlere katılması ve belirleyici özne olması sonucuna götürecektir.

Bu sebeplerle siyasetin toplum temelli oluşturulması, toplumsal ve evrensel değerleri sentezleyen yeni bir paradigmanın hâkim kılınması gerekmektedir. İslam dünyası sahip olduğu potansiyeli iyi değerlendirir ve gelişmeleri iyi okuyabilirse yeni bir demokrasi, yeni bir siyaset, yeni bir yönetim paradigmasını insanlığın istifadesine sunma imkanını da yakalayacaktır.

Bu çerçevede bölgesel dinamiklerin, etnik ve mezhebi ayrıştırma politikalarını boşa çıkartacak yerel ve bölgesel çözümler oluşturmak için beraberce el ele vererek girişimlerde bulunması hayati önem taşımaktadır.

Tüm bunlara ulaşabilmek için insani, toplumsal ve küresel süreçlerde katılımcılar tarafından aşağıdaki tespit ve öneriler yapılmıştır:

1. Siyasi yapılanmada eşit vatandaşlık ilkesi kabul edilmelidir.
2. Adalet ve özgürlük arayışından vazgeçilmemelidir.
3. Devletlere karşı toplumu merkeze alan, toplumu özne kılan ve toplumsal değerlere yaslanan bir siyasal yaklaşım üzerinde durmalıyız.
4. Medya ve sosyal medya ağlarından çok dikkatli ve verimli bir şekilde faydalanılmalıdır.
5. İslam dünyasında; birey, toplum ve devlet ilişkileri yeniden düzenlenmelidir. Devletlerin toplumu baskıladığı, köleleştirdiği yaklaşım terk edilmeli, topluma hizmet eden ve hayatını kolaylaştıran bir devlet anlayışına geçilmelidir.
6. Farklılıkların bir arada yaşayabilmesi için insanların farklı olma hakkını korumalıyız. İfade, din ve vicdan özgürlüğünün teminatı olabilmeliyiz.
7. İslam dünyası; cemaatler arasında bir koordinasyon merkezi kurmalıdır.
8. Türkiye, tecrübeleriyle sorunların çözümünde arabulucu olabilir. Adalet ve uzlaşma arayışı içinde geçiş süreçlerini yönetmek için Türkiye tecrübesinden daha fazla istifade edilmelidir.
9. Güvenlik sorunlarını mutlaka çözmek gerekir. Şiddeti bir yöntem olmaktan çıkarıp mutlaka silahsızlandırma sağlanmalıdır. 10. Demokratik kurallar işletilmeli, geleceğe ilişkin kararların seçim sandıkları üzerinden olacağına ikna olunmalıdır.
11. İslam dünyasının daha fazla araştırma, düşünce ve politika üretme merkezlerine ihtiyacı vardır.
12. İslamcı parti ve hareketlerin hem kamuoyuna hem de Batı'ya kendilerini daha iyi ve doğru anlatmaya ihtiyaçları vardır.
13. Bölge ülkeleri arasında diplomatik kanallar açık olmalıdır.
14. Bölge ülkeleri devletler arası işbirliğini artırmalıdır. Ayrıca şehirler arasında ticari ve kültürel ilişkiler geliştirilmelidir.
15. Bölgede halklar arası işbirliğini geliştirecek çalışmalar yapılmalı, STK'lar arasında stratejik ortaklıklar ve sivil diplomasi faaliyetleri genişletilmeli ve derinleştirilmelidir.
16. Yapılacak bütün faaliyetler gerilimsizlik ve çatışmasızlık düzeninin temelini güçlendirmelidir.
17. Geçiş süreçlerinde uzlaşma arayışları esas olmakla birlikte, süreçlerin tıkanmadan yürütülebilmesi için yeterli konsensüs çerçevesinde değişimi talep edenler süreçleri yürütmelidir. Farklı görüş, ideoloji ve yaşam tarzlarına sahip değişim ve demokratik hukuk devletinden yana olan her kesim demokrasi koalisyonu çerçevesinde ortak hareket edebilmelidir.
18. Değişim süreçlerinde üniversitelerin rolü artırılmalıdır. Tartışma platformları oluşturulmalı, bürokrat ve siyasetçiler gençlerle buluşturulmalıdır. Eğitimde müfredat reformu gündeme alınmalıdır.
19. Tepkisel ve duygusal yaklaşımlardan kaçınılmalıdır. Sakin diyalog ortamlarını geliştirmeli; aceleci davranmadan bütüncül bir bakış, kuşatıcı bir vizyon ve üslupla hareket etmeliyiz.
20. Bölge ülkeleri arasında serbest ticarete, gümrük birliğine, ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine; sürdürülebilir kalkınma programları ve ortak iktisadi projelere ihtiyaç vardır.
21. Bölge ülkelerinin devlet kurumlarının iyi yönetim çerçevesinde yeniden yapılandırılmaya ihtiyacı vardır.
22. Merkezîyetçi yönetim anlayışından adem-i merkezîyetçi, yerel yönetimlerin güçlendirildiği bir anlayışa geçilmelidir.
23. Sınırları aşan, ulus-üstü yapılar ve kurumlar oluşturulmalıdır.